

Kuntalaisaloite Kesälahden koulun vuosiluokkien 7-9 järjestäminen Kesälahdella

Kaupunginhallitus 27.03.2024 § 88

Kuntalaisaloite Kesälahden koulun vuosiluokkien 7-9 opetuksen järjestämisestä Kesälahdella on kirjattu saapuneeksi Kiteen kaupungille 27.2.2024. Kuntalaisaloitteen on allekirjoittanut 357 henkilöä, joista kuntalaisia on 265 kpl ja aloitteen allekirjoittajista kotikunta muualla kuin Kiteellä on 92 henkilöllä.

Kuntalain (410/2015) 23 §:n mukaan kunnan asukkaalla sekä kunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettavat toimenpiteet.

Kiteen kaupungin hallintosäännön mukaan (9. luku 6 §) aloite viedään valmisteluun sille toimielimelle, jolla on asian valmistelu- tai päätösvalta. Valtuuston tietoon on saatettava vähintään kerran vuodessa yhteenveto tehdyistä aloitteista.

Esityslistan liitteenä on kuntalaisaloite ja oheismateriaalina kuntalaisaloitteen osallistujaluettelo.

Valmistelija: hallintopäällikkö Tuula Korpi, puh. 040 105 1012, tuula.korpi@kitee.fi

Esittelijä: kaupunginjohtaja Pekka Hirvonen, puh. 040 105 1001, pekka.hirvonen@kitee.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus lähettää kuntalaisaloitteen hallintokeskuksen valmisteltavaksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

61/00.02.00.00.04/2024

Kaupunginhallitus 15.04.2024 § 101

Kiteen kaupungille on saapunut kuntalaisaloite Kesälahden koulun vuosiluokkien 7-9 järjestämisestä Kesälahdella. Kuntalaisaloite on kirjattu saapuneeksi Kiteen kaupungille 27.2.2024.

Kuntalaisaloitteessa ehdotetaan, että Kesälahden koulun vuosiluokat 7-9 siirretään elokuusta 2024 alkaen hallinnollisesti osaksi Arppen koulua, mutta opetus järjestetään edelleen lähikouluperiaatteen mukaisesti Kesälahden yhtenäiskoulun tiloissa Kesälahdella.

Aloitteen mukaan opetuksen järjestämisessä noudatettaisiin perusopetuslakia ja voimassa olevaa opetussuunnitelmaa. Opetuksen käytännön toteutuksessa hyödynnettäisiin Kesälahden koulun omia opettajia, Kiteen Arppen koulun opettajia, tarpeen mukaan myös lähikuntien opettajia, etäyhteyksiä siten, että lähiopetuksen kriteerit kuitenkin täytyisivät ja lisäksi yhdysluokkaopetusta taide- ja taitoaineiden osalta.

Aloitteen perusteluina mainitaan mm. yhdenvertaisuus, koulumatkat ja lähikouluperiaate sekä saavutettavuus.

Kiteen kaupunginhallitus vastaa kuntalaisaloitteeseen seuraavasti:

Kiteen kaupunki päättää sille kuuluvan itsehallinnon nojalla palveluverkoistaan. Tähän päätösvaltaan kuuluu myös sen arvioiminen, onko tehtävä ratkaisu kunnan asukkaiden edun mukainen ja päätökset on aina tehtävä koko kaupungin ja kaikkien kuntalaisten etua ajatellen.

Kiteen kaupunginvaltuuston 18.12.2023 § 51 kouluverkkopäätöksen valmistelua on ohjannut Kiteen kaupunginvaltuuston aiempi päätös asiasta 7.4.2021 § 13. Vuonna 2021 tehdyssä päätöksessä kaupunginvaltuusto määritteli Kiteen kaupungin tulevia kouluverkkolinjauksia siten, että tehty kouluverkkoselvitys ohjaa sivistystoimen henkilöstö- ja tilasuunnittelua vuosina 2021–2030, ja että Kesälahden yläkoulun (osa Kesälahden yhtenäiskoulua) toiminta lakkaa lukuvuoden 2023–2024 päätteeksi, mikäli koulun oppilasmäärä ei nouse vähintään 45 oppilaaseen. Lisäksi kaupunginvaltuusto pidätti itselleen oikeuden päättää kouluverkkoselvityksessä esitettyjen toimenpiteiden toteuttamisesta vuosittain talousarvioprosessien yhteydessä. Vuonna 2021 tehty kaupunginvaltuuston päätös oli yksimielinen.

Asian valmistelussa on kiinnitetty huomiota mm. Kiteen kaupungin koulujen oppilasmäärien ja koulukohtaisten oppilasmäärien tulevaan kehitykseen, koulujen opetusryhmäkokoihin ja tilojen kustannuksiin sekä kouluverkkosuunnitelmassa muutoksista aiheutuviin kustannuksiin ja arvioituihin menosäästöihin. Valmistelussa on lisäksi myös arvioitu muutoksia koulukuljetusten kustannuksissa.

Kuntalaisaloitteessa mainitaan, että ”Hutsin koulun kohdalla päätökseen kirjattu koulun toiminnan lakkauttaminen tarkoittaa vain muodollista eli hallinnollista lakkautusta. Kaikki oppilaat eivät siirry Arppen koulun oppilaiksi, vaan käytännössä opetustoiminta Hutsin koulurakennuksessa tulee jatkumaan. Kesälahden koulun kohdalla on pystyttävä toimimaan samalla periaatteella, sillä koulutuksen järjestäjällä on lakisääteinen velvollisuus edistää yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan (yhdenvertaisuuslaki 6 §)”.

Kaupunginhallitus vastaa aloitteeseen siten, että valtuuston 18.12.2023 kokouksessaan tekemän päätöksen perusteella Hutsin koulun toiminta lakkaa ja kaikki Hutsin koulussa opiskelleet oppilaat siirtyvät Arppen koulun oppilaiksi syksystä 2024 alkaen. Hutsin koulun käytössä ollut koulurakennus on puolestaan Kiteen parhaita koulurakennuksia ja kyseinen koulurakennus säilyy edelleen perusopetuksen käytössä, mutta koulun yhdistäminen Arppen kouluun mahdollistaa eri ikäluokkien sijoittelun hieman nykyisestä poiketen eri rakennusten välillä. Koulujen oppilaaksiottoalue on ollut sama jo ennen kouluverkkopäätöksessä päätettyä Hutsin koulun lakkaamista. Hutsin koulun ja Arppen koulun toimintojen yhdistyminen tehdään vaiheittain niin, että oppilaat eivät joudu siirtymään moneen kertaan tarpeettomasti rakennuksesta toiseen.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa vastauksena aloitteeseen, että Kiteen kaupunginvaltuuston kouluverkkopäätöksessä 18.12.2023 § 51 toteutuu nimenomaisesti lasten yhdenvertaisuus. Kouluverkkopäätöksen valmistelussa on erityisesti painotettu lasten ja nuorten ikäkausien ja kehitystä ja kouluverkkovalmistelussa on otettu huomioon kokonaisuus koko kaupungin lasten kannalta, eikä vain Kesälahden 7-9 vuosiluokkien

osalta. Lisäksi on otettava huomioon, että tehdyssä päätöksessä Kesälahdelta ei olla lakkauttamassa koulua vaan siirtämässä vuosiluokkien 7-9 opetus Arppen koululle. Vuosiluokkien 1-6 opetus jatkuu Kesälahdella.

Kesälahden koulun vuosiluokkien 7–9 siirtäminen Arppen koulun yhteyteen tarjoaa Kiteen kaupungin kaikille kunkin ikäluokan oppilaille samat mahdollisuudet ja siten jatkossa nimenomaan parantaa kaupungin koululaisten ja varsinkin vuosiluokkia 7-9 käyvien oppilaiden yhdenvertaisuutta. Ryhmäkoot ovat yhdenvertaiset koko ikäluokan osalta koko kaupungissa. Valinnaisainetarjontaa ei rajoita enää Kesälahden yksikön pieni oppilasmäärä ja kaikissa oppiaineissa pystytään tarjoamaan kelpoisuusvaatimukset täyttävän opettajan opetusta. Nykyisessä tilanteessa Kesälahden koulun vuosiluokkien opetus on jouduttu toteuttamaan osittain kelpoisuusvaatimuksiltaan epäpätevien opettajien voimin. Yläkoulujen yhdistämisen myötä voidaan turvata kaikille oppilaille oikeus yhdenvertaiseen perusopetukseen, oppilashuoltoon sekä luomaan tasavertaiset lähtökohdat lasten jatko-opinnoille tulevaisuudessa. Lisäksi päätös parantaa nykyisten Kesälahden 7-9 vuosiluokkia käyvien oppilaiden yhdenvertaista oppilashuoltoa, koska Arppen koululla esim. kuraattori ja kouluterveydenhoitaja ovat koko ajan oppilaiden tavoitettavissa ja käytettävissä.

Aloitteessa vedotaan lähikouluperiaatteeseen ja edellytetään sen perusteella Kesälahden koulun vuosiluokkien 7-9 opetuksen järjestämistä Kesälahdella. Valtuuston 18.12.2023 § 51 tekemä kouluverkkopäätös ei ole perusopetuslain vastainen, koska perusopetuslain säännökset jättävät kunnan viranomaiselle harkintavaltaa opetuksen järjestämipaikkojen suhteen. Kunnalla ei siten ole lakiin perustuvaa velvollisuutta järjestää perusopetusta tietyllä etäisyydellä oppilaiden kotoa. Opetuksen järjestäjän eli kaupungin harkinnasta riippuu, ylläpitääkö se esimerkiksi tiheää kouluverkkoa perusopetuksen antamiseksi vai järjestääkö se opetuksen antamisen tapahtuvaksi harvemmissä toimintayksiköissä koulukuljetusjärjestelyjen avulla. Koulujen sijainnin sekä tehdyn kouluverkkoselvityksen perusteella koulukuljetukset on mahdollista Kiteen kaupungin alueella järjestää perusopetuslain salliman oppilaan päivittäisen koulumatkan enimmäiskeston puitteissa.

Aloitteessa ehdotetun etäopetuksen osalta kaupunginhallitus vastaa aloitteeseen, että kouluverkkoselvityksen yhteydessä on selvitetty etäopetuksen järjestämisperiaatteita ja siihen liittyvää lainsäädäntöä ja ohjeistusta. Etäopetuksen osalta perusopetusta ohjaava ministeriö eli opetus- ja kulttuuriministeriö lähtee siitä, että perusopetus on lähiopetusta, eikä ole toteutettavissa puhtaana etäopetuksena. Olennaista on lisäksi se, että eri etäopetusmallit vaativat saman määrän henkilöstöä kuin lähiopetuskin ja jo vuoden 2024 osalta Kiteen kaupungin perusopetuksen budjetti on erittäin tiukka ja ilman talousarvion avaamista ei voida opetuksen järjestämistä laajentaa Kesälahdelle missään muodossa. Hybridiopeus ei myöskään takaa samaa opetuksen laatua kuin lähiopetus ja lisäksi on huomattava myös se, että perusopetukseen kuuluu lain mukaan myös kasvatus.

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunnalle on kouluverkkoselvityksen valmistelun yhteydessä myös esitetty mallia, jossa Kesälahden koulun vuosiluokkien 7–9 oppilaat olisivat käyneet koulua 1–3 päivää Kesälahdella ja loput viikosta Arppen koululla. Tämä malli, kaikkine variaatioineen, tarkoittaisi koko kaupungin perusopetuksen pidettävien oppituntien määrän kasvua ja lisäksi sitä kautta perusopetuksen kustannuksia. Tällä esitetyllä mallilla Kiteen kaupungin perusopetus ei kestäisi valtuuston päättämässä

taloudellisissa raameissa. Lisäksi tämä malli olisi Kiteen kaupunginvaltuuston aiemmin tekemän päätöksen 7.4.2021 § 13 vastainen.

Yllä olevaan selvitykseen ja jo kaupunginvaltuuston aiemmin 7.4.2021 § 13 ja 18.12.2023 § 51 tekemään kouluverkkopäätökseen ja sen valmisteluun perustuen kaupunginhallitus esittää valtuustolle selvityksen vastauksena kuntalaisaloitteeseen.

Esityslistan liitteenä on kuntalaisaloite ja oheismateriaalina kuntalaisaloitteen osallistujaluettelo.

Valmistelija: hallintopäällikkö Tuula Korpi, puh. 040 105 1012, tuula.korpi@kitee.fi ja sivistysjohtaja Matias Valoaho, puh. 040 105 1137, matias.valoaho@kitee.fi

Esittelijä: kaupunginjohtaja Pekka Hirvonen, puh. 040 105 1001, pekka.hirvonen@kitee.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy asiasta annetun selvityksen ja esittää sen kaupunginvaltuustolle vastauksena kuntalaisaloitteeseen.

Päätös

Yleisen keskustelun päätteeksi Kari Pennanen esitti muutosehdotuksena, että "kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että Kesälahden koulun vuosiluokat 7-9 siirretään elokuusta 2024 alkaen hallinnollisesti osaksi Arppen koulua, mutta opetus järjestetään edelleen lähikouluperiaatteen mukaisesti Kesälahden yhtenäiskoulun tiloissa Kesälahdella". Paula Tolvanen kannatti Kari Pennanen esitystä.

Koska keskustelun kuluessa oli tehty päätösehdotuksesta poikkeava ja kannatettu vastaesitys, puheenjohtaja päätti, että suoritetaan nimenhuutoäänestys. Ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, vastaavat "JAA" ja vastaehdotusta kannattavat vastaavat "EI".

"JAA"-ääniä annettiin 6 (Eeva-Liisa Auvinen, Esa Lahtela, Osmo Pirhonen, Olli Salmelainen, Unto Väkeväinen ja Sinikka Musikka), "EI"-ääniä annettiin 3 (Kaisu Kiiskinen, Kari Pennanen ja Paula Tolvanen). Äänestyksen tuloksena 6-3 kaupunginhallitus päätti hyväksyä pohjaehdotuksen.

Pöytäkirjan liitteenä on äänestyspöytäkirja.

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle päätösehdotuksen mukaisesti:

Kaupunginhallitus hyväksyy asiassa annetun selvityksen ja esittää sen kaupunginvaltuustolle vastauksena kuntalaisaloitteeseen.

Merkintä: Sivistysjohtaja Matias Valoaho oli läsnä keskustelun aikana, mutta ei osallistunut päätöksentekoon.